

بررسی تأثیر آموزه‌های دینی بر سلامت روان دانش آموزان

ابوذر سعادت^۱، علی کیمیائی^۲، یحیی بیدخونی^۳، عباس غلامی^۴، عباس دژگاهی^۵

^۱ کارشناس ارشد تحقیقات آموزشی، اداره‌ی آموزش و پرورش شهرستان عسلویه، ایران، abuzarsaadat@gmail.com

^۲ دانشجوی دکتری برنامه ریزی درسی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد لامرد، ایران، Alikimiyaie54@gmail.com

^۳ کارشناس ارشد فلسفه تعلیم و تربیت اسلامی، اداره‌ی آموزش و پرورش شهرستان عسلویه، ایران، yahya.bidkhoni@gmail.com

^۴ کارشناس ارشد تحقیقات آموزشی، اداره‌ی آموزش و پرورش شهرستان فراهین، ایران، abbassgholamy1354@gmail.com

^۵ کارشناس ارشد فلسفه تعلیم و تربیت اسلامی، اداره‌ی آموزش و پرورش شهرستان جم، ایران، a.dezgahi@gmail.com

چکیده

دین برای آدمی موهبتی است که او را به یک فلسفه حیات مسلح کرده و به عقل وی روشننگری می‌بخشد. بر اراده تکیه دارد و آن را می‌پرورد و به آدمی کمک می‌نماید تا به فرمانهای عقل گردن نهد و تار و پود زندگی انسان با باورهای دینی تنیده شده است. در نظام آموزشی ایران توجه به آموزه‌های دینی دانش آموزان به منظور اخلاقی کردن جامعه و پرورش فضائل و نیکی‌ها در اجتماع، از جمله اهداف مهم آموزش و پرورش و از آن فراتر، جامعه اسلامی محسوب می‌شود. این مقاله تلاش می‌نماید که با رویکردی توصیفی تحلیلی به بررسی تأثیر آموزه‌های دینی بر سلامت روان دانش آموزان بپردازد و در جهت و توسعه‌ی آموزش آموزه‌های دینی و افزایش سلامت روان در دانش آموزان پیشنهاداتی کاربردی ارائه دهد.

واژه‌های کلیدی: آموزه‌های دینی، سلامت روان، دانش آموزان

مقدمه

سالمی کودک و نوجوانی مرحله‌ای مهم در رشد و تکامل اجتماعی فرد به شمار می‌رود و در این دوره نیاز به تعادل هیجانی و عاطفی به خصوص تعادل بین عواطف و عقل و درک ارزش وجودی خویش، خود آگاهی (شناخت استعدادها، توانایی‌ها و رغبت‌ها)، انتخاب هدف واقعی در زندگی، استقلال عاطفی از خانواده، حفظ تعادل روانی و عاطفی خویش در مقابل عوامل فشارزای محیطی، برقراری روابط سالم با دیگران و کسب مهارت‌های اجتماعی لازم در دوستیابی و چگونگی برخورداری از مهارت‌های مورد نیاز برای زندگی مؤثر و رشد و تکامل عواطف و مهارت‌های اجتماعی در جهت سازگاری با محیط ضروری به نظر می‌رسد [۱۷].

انسانها همیشه و در همه زمان‌ها به اهرم باز دارنده و سازنده‌ای به نام دین نیازمند بوده‌اند و امروز بیش از هر زمان دیگری به پرستش و ایمان احتیاج دارند و این ادراک و اصل جدیدی نیست بلکه با گسترش صنعت و ایجاد اخلاق صنعتی که رابطه انسان‌ها را به صورت مکانیکی و ماشینی در آورده و آنان را به تأمین نیازهای اولیه

زندگی و تلاش برای لذت بخش نمودن زندگی خصوصی ترغیب و محدود نمود. در هر زمان بیش از گذشته احساس می‌شود. از این رو ادیان و مذاهب به ویژه در چند دهه اخیر سعی نموده‌اند با تقویت ایمان مذهبی در مردم، زمینه‌های انحطاط اخلاقی جامعه را کم و از انحراف افراد اجتماع جلوگیری کنند، اما به دلیل چندی از جمله کامل نبودن و نپرداختن به نیازهای فطری انسان در این خصوص ناتوان مانده‌اند [۹].

تربیت دینی در نظام آموزش و پرورش کشور های اسلامی بخصوص در کشور ما حائز اهمیت و مورد توجه دانشمندان و اندیشمندان قرار گرفته است. یکی از اهداف والای رسالت پیامبران الهی و دغدغه‌های اصلی فیلسوفان و مفسران و اندیشمندان و به طور کلی هر کس که به شناخت انسان اهتمام دارد و به نجات و هدایت او می‌اندیشد، توجه به بعد تربیت دینی است. امروزه به دلیل فرو رفتن انسان در امور دنیوی و بحرانهای معاصر کمتر به این مسئله مهم پرداخته می‌شود. در این مقاله تلاش می‌شود که به بررسی تأثیر آموزه‌های اخلاقی و تربیت دینی بر سلامت روان دانش‌آموزان پرداخته شده و در جهت رشد و توسعه‌ی سلامت روانی فراگیران پیشنهاداتی کاربردی ارائه دهد.

اهمیت تربیت دینی

با آن که اهمیت پرداختن به تربیت دینی در عصر ما که عصر بحران هویت انسان نامیده شده به مراتب بیشتر است. انسان امروز دست کم برای تحقق جامعه سالم و ایجاد تعادل روانی در افراد، آسودگی وجدان اخلاقی، جلب اعتماد و تأیید متقابل انسان، ناگزیر است به ارزشهای دینی روی آورد. دین به عنوان مجموعه‌ای از باورها و اعتقادات که به وسیله کلمات بیان می‌شود به صورت اندیشه‌ای منسجم و منظم در افکار افراد شکل می‌گیرد، زمانی تداوم و حیات می‌یابد و قابل تشخیص است که جلوه‌هایی از این باورها در رفتارهای ظاهری فرد نمایان گردد [۴]. بر این اساس دین (با تأکید بر دین مبین اسلام) از طریق تلقین اعتقاد در عمل، ایمان و عمل صالح در